

AKCIJSKI PLAN ZAŠTITE OKOLIŠA NA SVEUČILIŠTU JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU, Osijek, 2015.

OSNOVNE ZADAČE AKCIJSKOG PLANA ZAŠTITE OKOLIŠA:
Senat Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku 28. siječnja 2015. usvojio je Akcijski plan zaštite okoliša kojim se definira skup odgovarajućih aktivnosti i mjera u djelokrugu sveučilišta kojima je cilj učinkovito raspolaganje resursima i energetskim sustavima na najpovoljniji način za okoliš, poticanje korištenja obnovljivih izvora energije, podizanje svijesti o brizi za okoliš. Sveučilište u Osijeku želi biti primjer zdravog i uključivog života i pokazati stvarnu predanost primjeni načela zaštite okoliša i održivog razvika. Održivi razvoj podrazumijeva zaštitu prirodnog okoliša i biološke raznolikosti, smanjenje zagađenja zraka i vode, stvaranje ekoloških transportnih sustava, smanjenje količine otpada i promicanje recikliranja, obrazovanje i promicanje zaštite okoliša među stanovništvom.

Mjere i aktivnosti zaštite okoliša

Zrak i klimatske promjene

- Mjere za smanjivanje i ograničavanje emisija onečišćujućih tvari u zraku
  - Postavljanje suvremenih stalaka za bicikle u svrhu poticanja prijevoza naših studenata i zaposlenika alternativnim prijevoznim sredstvima;
  - Stvaranje „zelenog“ okruženja s ciljem postizanja bolje kvalitete zraka.
- Mjere za zaštitu ozonskog sloja
  - Isključenje iz uporabe uređaja s instaliranim tvarima koje oštećuju ozonski sloj te njihovo zbrinjavanje i uništavanje. Kako bi se postigla dobrobit za ozonski sloj važno je za zamjenu koristiti nove tehnologije koje nemaju štetnih tvari i energetski su učinkovitije;
  - Pri nabavi novih klimatizacijskih uređaja voditi računa o nabavi isitih koji ne oštećuju ozonski sloj;
  - Mjere za smanjivanje i ograničavanje emisija stakleničkih plinova;
  - Mjere za ublažavanje utjecaja klimatskih promjena.

Gospodarenje energijom

- Energetska učinkovitost
  - Gašenje svjetla u prostorima u kojima se trenutno ne boravi. Planirati ugradnju rasvjete na senzore;
  - Ugradnja regulatora tlaka za cijeli vodovodni sustav zbog smanjenja potrošnje vode, ugradnja perlatora za smanjenje protoka vode kroz slavinu, ugradnja vodokotlića koji imaju mogućnost reguliranja potrošnje vode;
  - Prilagoditi temperaturu u prostorima ugradnjom regulatora topline. U prostorima gdje nema automatskog ventilacijskog sustava, prostorija se prozračuje isključivo širom otvaranjem prozora.
- Energetska obnova zgrada
  - Ugradnja energetske učinkovite stolarije s odgovarajućim certifikatom;
  - Obnova vanjske ovojnice zgrade energetske učinkovitim materijalima;
  - Unaprjeđenje tehničkih sustava za grijanje, hlađenje, ventilaciju, klimatizaciju i pripremu potrošne tople vode, sustav rasvjete te sustav automatizacije i upravljanja zgradom ili njezina dijela.

- Javna rasvjeta
  - Ugradnja štednih žarulja, planiranje solarnog napajanja rasvjete i ugradnja automatskih senzora.

- Električni uređaji i oprema
  - Korištenje uređaja i opreme najviših razreda energetske učinkovitosti (A+ i A++)

- Uređaji i oprema informacijske tehnologije i uredsko poslovanje
  - Maksimalno prilagoditi organizaciju nastave i poslovanja suvremenom e-poslovanju uz smanjenje potrošnje papira i energije;
  - Podesiti opcije uštede energije na računalicama, a perifernu računalsku opremu isključiti kada se ne koristi;
  - Uvesti zajedničko korištenje pisača i fotokopirnih uređaja, pravilno odlagati tonere.

- Obnovljivi izvori energije
  - Postojeće energente zamijeniti novima koji koriste obnovljive izvore energije (sunčevu energiju, energiju vjetrova i biomase).

Postupanje s otpadom

- Izbjegavanje i smanjivanje nastajanja otpada
  - Smanjiti korištenje plastičnih vrećica i druge jednokratne ambalaže;
  - Povećati korištenje predmeta i proizvoda od recikliranih materijala.
- Odvajeno sakupljanje otpada
  - Postavljanje spremnika za odvojeno sakupljanje: papira, ambalažnog stakla, plastične ambalaže, metalne ambalaže, istrošenih baterija i biootpada.
- Postupanje s električnim i elektroničkim (EE) otpadom
  - EE otpad organizirano prikupljati te predati ovlaštenom sakupljaču u cijelosti i u stanju iz kojeg je vidljivo da nije prethodno rastavljan radi vađenja zasebnih komponenti ili dijelova.
- Postupanje s biootpadom
  - Primjenjivati kompostiranje biorazgradivog zelenog otpada s javnih površina (otpalo lišće, pokošena trava, grančice i dijelovi biljaka) i koristiti ga kao korisni dodatak tlu na zelenim površinama.
- Postupanje s otpadnim uljima
  - Postupanje s otpadnim baterijama i akumulatorima
  - Postupanje s otpadnim vozilima i gumama
  - Postupanje s građevnim otpadom
  - Postupanje s medicinskim otpadom
  - Postupanje s kemikalijama
  - Zaštita od ionizirajućeg zračenja
  - Voditi računa o redovnom održavanju strojeva i opreme i odlaganju otpadnih tvari ovlaštenom sakupljaču uz popunjenu prateći list.
  - Zabranjeno je: ispuštanje otpadnih ulja u površinske vode, podzemne vode i drenažne sustave

Promet

- Smanjiti korištenje osobnih automobila za dolazak u sveučilišni kampus i u zamjenu voziti se biciklom
- Propagiranje nabavke električnih i hibridnih vozila za potrebe sastavnica Sveučilišta

Prehrana u studentskim restoranima

- Korištenje sezonskog voća i povrća u studentskim restoranima uzgojenih na ekološki prihvatljiv način, odabirati lokalne dobavljače namirnica;
- Pružanje zdrave hrane studentima i uvesti vegetarijanski jelovnik kao opciju.

Gospodarenje vodom

- Postavljanje slavina sa senzore; stare vodokotliče zamijeniti onima sa sustavom niskog protoka vode;
- Planirati sustave za sakupljanje kišnice sa krovnih površina u zatvorene spremnike.

Očuvanje biološke raznolikosti

- Planiranje sadnje autohtonih biljnih vrsta koje su prilagodljive uvjetima lokalne sredine i kojima je potrebna mala količina vode;
- Redovito voditi brigu o kontroli štetočina, biljnih bolesti, i korova na najprirodniji mogući način vodeći se propisima.

Zaštita krajobrazza

- U planiranju primjenjivati model „Zelene gradnje“;
- Oblikovanje zelenih površina odabirom biljnih vrsta drveća, grmlja i trajnica, poštujući sljedeća načela: čuvanje prostora od onečišćenja svih izvora, sprečavanje buke, pružanje dovoljno zračne vlage transpiracijom lisne površine u ljetnim mjesecima, vjetrobransko djelovanje, smanjenje sunčeve topline, čišćenje prostora antibakterijskim djelovanjem

Postupci javne nabave

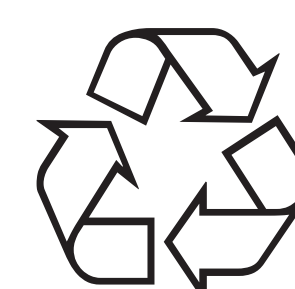
- Pri planiranju i provedbi postupaka javne nabave roba, radova i usluga poticati korištenje kriterija „zelene“ javne nabave koji obuhvaćaju kriterije energetske učinkovitosti, zaštite okoliša i održive potrošnje i proizvodnje.

Obrazovanje za zaštitu okoliša i održivi razvoj

- Uvođenje tema o zaštiti okoliša i održivom razvoju u nastavni plan;
- Organiziranje edukacija o zaštiti okoliša i prirode kroz predavanja, radionice i nastupe kulturnih grupa;
- Osnivanje studentskih udruga s primarnim ciljem zaštite okoliša i prirode;
- Obilježavanje značajnih dana u zaštiti okoliša i prirode.

Svjetski dan močvarnih staništa — 2. veljače
Međunarodni dan rijeka — 20. ožujka
Svjetski dan šuma — 21. ožujka
Dan planeta Zemlje — 22. ožujka, 22. travnja
Dan obnovljivih izvora energije — 26. travnja
Dan zdravih gradova — 20. svibnja
Svjetski dan zaštite biološke raznolikosti / Dan zaštite prirode — 22. svibnja
Europski dan parkova — 24. svibnja
Svjetski dan zaštite okoliša — 5. lipnja
Međunarodni dan Dunava — 29. lipnja
Međunarodni dan zaštite ozonskog sloja — 16. rujna
Europski tjedan kretanja — 16. – 22. rujna
Europski dan bez automobila — 22. rujna
Svjetski dan hrane — 16. listopada

Drugi puta ponesi svoju!

Akcija zaštite okoliša na sveučilištu
Josipa Jurja Strossmayera